

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling volgen wij onderstaand stappenplan.

Stap 1

In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast in het dossier.

Beschrijf de stappen die je hebt gezet en de besluiten die worden genomen. Leg ook vast wie je hebt geraadpleegd en wat in dit overleg afgesproken is.

Doe de kindcheck

Heb je zelf geen contact met de kinderen van de cliënt, dan kun je toch signalen vastleggen over de situatie waarin deze kinderen zich mogelijk bevinden. Dat is het geval als de cliënt alcohol- of drugsintoxicatie heeft, psychisch ernstig in de war is, een suïcidepoging heeft gedaan, zelf als volwassene slachtoffer van huiselijk geweld is of gedetineerd is.

- Ga na of de zorgvrager kinderen heeft.
- Daarvoor adequate opvang is.
- De zorgvrager de kinderen structureel voldoende kan beschermen, verzorgen en opvoeden.

Indien je meent dat de medische conditie of omstandigheden waarin de cliënt/patiënt verkeert een risico vormt voor de veiligheid of ontwikkeling van de kinderen, of je twijfelt daarover, dan doorloop je de stappen van de meldcode.

Bij stap 1 worden in dit geval de oudersignalen vastgelegd die aanleiding geven tot de zorg.

Als een minderjarig slachtoffer zelf om hulp vraagt of onthult

Als een (minderjarig) slachtoffer uit zichzelf om hulp vraagt of vertelt thuis geweld of verwaarlozing mee te maken, betekent dit vaak dat hij of zij een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Een dergelijke situatie is een belangrijke indicatie om direct contact op te nemen met Veilig Thuis voor advies over de noodzakelijke vervolgstappen.

Signalen die het vermoeden ontkrachten

Leg ook de signalen vast die het vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling ontkrachten of in twijfel trekken. Denk bijvoorbeeld aan een medische verklaring voor letsel bij een slachtoffer waar eerder zorgen over waren.

Stap 2

Overleggen met een collega en eventueel Veilig Thuis Haaglanden

- Bespreek de signalen met de aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling of een deskundig collega.
- Bij twijfel: vraag advies aan Veilig Thuis Haaglanden.
- Bij twijfel over letsel: vraag advies aan deskundige letselduiding. Leg de uitkomst van het overleg vast in het dossier.

Om de signalen die in kaart zijn gebracht goed te kunnen duiden, is overleg met een deskundige collega noodzakelijk. Volg voor het voeren van intern overleg de eigen meldcode of richtlijn, die daarvoor in je organisatie geldt. Soms wordt voor het voeren van overleg over de signalen binnen de organisatie een speciale aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling aangewezen. In andere gevallen vindt het overleg (ook) plaats met een leidinggevende of ander teamlid.

Advies Veilig Thuis

Heeft het raadplegen van een collega of een leidinggevende je vermoedens niet weggenomen? Vraag dan advies aan Veilig Thuis. Het vragen van advies gebeurt anoniem, dat wil zeggen dat de naam van de cliënt niet genoemd wordt. Er is dan geen sprake van doorbreken van het beroepsgeheim. Je kunt altijd advies vragen aan Veilig Thuis.

Verslaglegging

Leg vast met wie je intern hebt overlegd, wat de afspraken zijn en wat het advies van Veilig Thuis is.

Stap 3

Gesprek met de betrokkenen

- Bespreek de signalen met de betrokkene.
- Heb je ondersteuning nodig bij het voorbereiden of voeren van het gesprek met de betrokkene? Raadpleeg dan de aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld van je organisatie, een deskundige collega, een leidinggevende of Veilig Thuis.
- Van belang is dat je van tevoren bespreekt wat het doel is van het gesprek met de cliënt, het kind en/of de ouder(s). Stel gezamenlijk vast op basis van welke (concrete) zorgen en signalen je het gesprek voert en welke insteek je kiest.
- Zorg ervoor dat je datgene wat er tijdens het gesprek besproken is nauwkeurig vastlegt in het dossier. Vermeld daarbij duidelijk welke afspraken je gemaakt hebt met de cliënt, het kind en/of de ouders.
- Je geeft direct (of zo snel mogelijk) na het gesprek met de cliënt, het kind en/of de ouders een heldere terugkoppeling aan betrokken aandachtsfunctionaris, ondersteund door een schriftelijk verslag.
- Ook voor een gesprek met de (mantel)verzorger van een cliënt gelden bovenstaande punten.

Stap 4

Wegen van huiselijk geweld of kindermishandeling

- Weeg op basis van stap 1 tot en met 3 het risico op huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Weeg de aard en ernst van het huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Gebruik het afwegingskader.
- Raadpleeg in alle gevallen waarin je twijfelt over je vervolgstap Veilig Thuis.

In stap 4 beantwoord je de vragen van het afwegingskader en neem je de beslissing om wel/niet door te gaan naar stap 5. Het gaat om de volgende vragen:

De afwegingsvragen

1. Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?
Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier.
Ja: ga verder met afweging 2.
2. Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?
Nee: ga verder met afweging 3.
Ja: melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.
3. Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.
Nee: melden bij Veilig Thuis.
Ja: ga verder bij afweging 4.
4. Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.
Nee: melden bij Veilig Thuis.
Ja: hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.
5. Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.
Nee: (opnieuw) melden bij veilig Thuis.
Ja: hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Verslaglegging: Leg je weging vast in het dossier. Leg ook vast hoe de mening van de cliënt en eventueel het kind is meegewogen. Zet de besluiten in het dossier, met wie hier overleg over is geweest en wie het besluit heeft genomen om af te sluiten of om door te gaan naar stap 5.

Stap 5

Beslissen

In stap 5 beantwoord je de volgende twee vragen in onderstaande volgorde:

- Is melden noodzakelijk?
- Is hulp bieden of organiseren ook mogelijk?

In deze stap beslis je samen met Veilig Thuis of het een melding moet worden en of hulp (blijven) bieden of organiseren ook mogelijk is. De betrokkenen worden in beide situaties geregistreerd bij Veilig Thuis.

Professionele meldnormen

Een melding bij Veilig Thuis is een professionele norm:

- In alle gevallen van (vermoedens van) ernstig huiselijk geweld en kindermishandeling, dat wil zeggen (vermoedens van) acute en/of structurele onveiligheid. Als een (minderjarig) slachtoffer zelf om hulp vraagt of zich uit over huiselijk geweld of kindermishandeling (een onthulling doet) kan dat opgevat worden als een acute crisis en valt als zodanig onder deze eerste meldnorm.
- In alle ANDERE gevallen waarin je meent dat je, gelet op je competenties, verantwoordelijkheden en professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- Wanneer je hulp biedt of organiseert en constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Melding bespreken met de betrokkene(n):

- Leg uit waarom je een melding gaat doen en wat het doel daarvan is.
- Vraag de betrokkenen uitdrukkelijk om een reactie op de voorgenomen melding.
- Breng het niet als beschuldiging, maar leg uit dat je op deze manier hulp in gang gaat zetten.
- Bij bezwaren van de betrokkenen, bekijk of, en zo ja op welke wijze, je tegemoet kunt komen aan deze bezwaren. Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren af tegen de noodzaak om de betrokkene of zijn gezinslid te beschermen tegen het huiselijk geweld of kindermishandeling. Betrek in je afweging de aard en ernst van het geweld en de noodzaak om de betrokkene of een gezinslid te beschermen.
- Doe een melding indien naar jouw oordeel de bescherming van de betrokkene of zijn gezinslid de doorslag moet geven en informeer de betrokkene over je melding.